

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind
asigurările sociale de sănătate**

Analizând propunerea legislativă privind asigurările sociale de sănătate, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.207 din 22.04.2004,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale și privind unele soluții

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare instituirea unui nou cadru legislativ al asigurărilor sociale de sănătate, integrat celui european, punând accent pe organizarea și funcționarea sistemului, pe responsabilizarea autorităților și a instituțiilor implicate, precum și pe democratizarea și transparența deciziilor.

Prin obiectul său de reglementare propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice.

2. Fără a ne pronunța asupra oportunității demersului întreprins, acest lucru neîntrând în atribuțiile conferite de lege Consiliului Legislativ, semnalăm următoarele:

a) Reglementarea actuală, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.150/2002 privind organizarea și funcționarea sistemului de asigurări sociale de sănătate, este de dată relativ recentă, astfel încât promovarea unei noi reglementări în domeniu este discutabilă de vreme ce sistemul abia a început să funcționeze, iar efectele nu pot fi încă evaluate.

b) Deși în Expunerea de motive este criticată actuala reglementare, în cuprinsul propunerii sunt preluate, în mare, dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.150/2002, fără a fi evidentă noutatea în materie.

3. Sub aspectul sistematizării proiectului, apreciem că aceasta trebuie îmbunătățită pentru o mai bună evidențiere a problematicii reglementate.

În acest sens, ne referim în special la Capitolul II care cuprinde nu mai puțin de 90 de articole. Sugerăm de aceea gruparea art.4 - 12 în Capitolul II denumit ca în proiect, Capitolul III să fie alcătuit din art.13 - 35 și să fie denumit “Organele de conducere ale CNAS”, art.36 - 89 să alcătuiască Capitolul IV intitulat “Organele de conducere ale caselor de asigurări de sănătate”, art.90 - 93 să fie grupate în Capitolul V denumit, eventual, “Drepturi și obligații ale CNAS, Ministerului Sănătății, Colegiului Medicilor din România în domeniul asigurărilor sociale de sănătate”. Corespunzător, actualele Capitole III - VII renumerotate, devin Cap.VI - X.

În același context, propunem ca art.94, după ce va fi reformulat, să fie inclus în Capitolul I, după art.3, având natura unei dispoziții generale.

4. La art.1, apreciem că includerea în definiția asigurărilor sociale de sănătate a asigurărilor pentru boli și accidente de muncă excede conținutului acestei reglementări deoarece, pe de o parte, în acest domeniu există o reglementare specială, Legea nr.346/2002 privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale cu modificările și completările ulterioare, iar pe de altă parte, în cuprinsul propunerii nu există nici o detaliere a acestui aspect.

5. La art.3, apreciem că formularea este improprie deoarece nu sistemul asigurărilor sociale de sănătate poate fi sub autoritatea Parlamentului ci organismul prin care se realizează organizarea și funcționarea acestuia, respectiv Casa Națională de Asigurări de Sănătate. În consecință, este necesară reformularea normei în acest sens.

6. La art.4 este necesar să se facă referire și la Casa Asigurărilor de Sănătate a Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului și Casa Asigurărilor de Sănătate a Apărării, Ordinii Publice, Siguranței Naționale și Autorității Judecătorești, entități care funcționează în prezent, ca instituții publice cu personalitate juridică, cu bugete proprii, în subordinea CNAS și cu statute proprii, elaborate și aprobate de către aceste case, în baza statutului-cadru aprobat de

CNAS, cu asigurarea păstrării specificului activității acestor structuri ale sistemului de asigurări sociale de sănătate.

Totodată, sugerăm ca după menționarea entităților de mai sus, să se introducă sintagma “denumite în continuare *case de asigurări de sănătate*”, pentru suplețea exprimării din prezentul proiect.

7. La art.5, este necesară fie eliminarea sintagmei “fără scop lucrativ”, deoarece această caracteristică este specifică asociațiilor și fundațiilor și nu instituțiilor publice, fie înlocuirea cu termenul “autonomă” care ar sublinia mai mult caracterul independent al instituției, dacă acest lucru se dorește.

Aceeași observație o formulăm și pentru art.8.

8. La art.11, considerăm că, la fel ca la art.3, nu conducerea sistemului de asigurări sociale de sănătate este asigurată de adunarea generală a reprezentanților și consiliul de administrație ci, eventual, conducerea Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, fiind necesară reformularea normei.

9. La art.12, propunem eliminarea precizării la alin.(2) a incompatibilităților pentru cei aleși în consiliile de administrație, ca inutilă, deoarece aceleași condiții sunt impuse pentru toți cei aleși în conducerea Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și a caselor județene de asigurări de sănătate.

10. Dispozițiile cuprinse la art.13 - 17, apreciem că sunt echivoce și cel puțin necorelate. Astfel, la art.13 se stabilesc organele de conducere ale Casei Naționale de Asigurări de Sănătate printre care și adunarea generală a reprezentanților, iar la art.16 se precizează că aceeași adunare generală este autoritatea sistemului de asigurări sociale de sănătate, având ca atribuție coordonarea activității Casei Naționale de Asigurări de Sănătate.

Este necesară revederea textelor în acord cu intenția inițiatorului.

Totodată, semnalăm că din normele respective nu rezultă modalitatea de alegere a reprezentanților, cine îi propune sau pe ce perioadă se aleg.

11. La art.18 teza a doua, este necesară detalierea normei sub aspectul modalității în care se aleg președintele și vicepreședinții consiliului de administrație al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate. De asemenea, este necesar să se stabilească condițiile în care are loc validarea acestora de către Parlament, deoarece precizarea validării “pe baza programului de asigurări sociale de sănătate”, apreciem că nu are relevanță în această situație.

Totodată, este necesar să fie avute în vedere și consecințele unei eventuale invalidări.

12. La art.29, se stabilește suspendarea contractului de muncă al președintelui pe timpul executării **mandatului** a cărui perioadă însă nu este precizată. Se impune și în acest caz detalierea normei.

13. La art.30, se prevede că atribuțiile vicepreședinților sunt prevăzute în statutul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate. Nici în acest caz nu există în corpul propunerii o normă care să precizeze cine elaborează și aprobă acest statut.

14. La art.33 alin.(1), este necesară înlocuirea termenului “inițiativa” cu “propunerea”, mai potrivit în context. Reiterăm observația și pentru **art.88**.

15. La art.38, este necesară eliminarea cuvântului “sociale”, deoarece nu este potrivit alăturat sintagmei “Regulamentul privind alegerile”. Aceeași observație o formulăm și pentru **art.46 lit.b)**.

16. La art.51, utilizarea formulării “demisionați” este improprie, deoarece demisia reprezintă un act unilateral de voință a salariatului ori, în cazul de față, este vorba de un mandat de reprezentare care poate fi eventual **revocat**.

17. Norma de la art.56 necesită a fi reanalizată, în actuala redactare lăsând impresia că activitatea consiliului de administrație ar putea periclita interesele asiguraților. Or, rolul acestui organ de conducere este de a pune în executare hotărârile adunării reprezentanților, implicit de a apăra interesele asiguraților.

18. La art.90, reiterăm observația de la pct.5 din prezentul aviz, în sensul că sistemul asigurărilor de sănătate nu reprezintă o entitate ca atare ci numai prin organismul prin care se realizează organizarea și funcționarea sa, respectiv Casa Națională de Asigurări de Sănătate.

Aceeași observație o formulăm și pentru **art.102, art.108 și art.138**.

19. La art.99 alin.(1) lit.h), menționăm că Legea nr.67/1995 privind ajutorul social a fost abrogată prin Legea nr.416/2001 privind venitul minim garantat, motiv pentru care trebuie să se facă referire la această lege.

20. La art.111, propunem eliminarea textului având în vedere că în acest domeniu există o reglementare specială prin Legea nr.346/2002 privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale.

21. La art.112 este necesară reformularea normei, având în vedere că prin lege internă nu se poate stabili dreptul asiguraților la aceleași servicii ca și cele furnizate în România ci cel mult recunoașterea asigurării sociale de sănătate în alte state corespunzător acordurilor încheiate. Pe de altă parte, nu rezultă cum ar putea fi obligați emigranții români la plata contribuției.

22. La art.114, propunem eliminarea textului, deoarece drepturile prevăzute la art.109-113 nu pot fi stabilite conform contractului-cadru ci acesta din urmă ar trebui să cuprindă aceste drepturi.

23. La art.119, este necesară detalierea normei, deoarece nu rezultă cui revine obligația informării persoanei asigurate.

24. La art.159 alin.(1), pentru o corectă exprimare, este necesară înlocuirea termenului “deliberării” cu “aprobării”, mai potrivit în context.

II. Observații de redactare și de tehnică legislativă

1. La art.6 lit.a) sugerăm introducerea în finalul textului existent a sintagmei “pe baza datelor transmise de casele de asigurări de sănătate”.

La **lit.b)**, pentru un plus de claritate, propunem reformularea textului, astfel:

“b) aprobă formularul obligatoriu al carnetului de sănătate;”.

La **lit.e)**, apreciem ca utilă și menționarea Colegiului Farmaciștilor din România și a Ordinului Asistenților Medicali din România, organizații profesionale ca și Colegiul Medicilor din România care trebuie implicate în elaborarea politicii naționale sănătate.

Propunem ca textul de la **lit.m)** să fie revăzut, deoarece controlul stării de sănătate a asiguraților direct de către Casa Națională de Asigurări de Sănătate este dificil de realizat.

2. La art.7, pentru conformitate cu prevederile art.35 alin.(2) din Legea nr. 24/2000 referitoare la utilizarea , de regulă, a verbelor la timpul prezent, forma afirmativă, expresia “va avea” trebuie înlocuită prin forma prezentă “are”. Reiterăm propunerea pentru celelalte norme, acolo unde este cazul, pentru a se accentua caracterul imperativ al acestora.

3. Pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă privind marcarea enumerărilor prin literele alfabetului și nu prin liniuțe, la **art.12** este necesară marcarea cu (1) și (2) a alineatelor și cu literele

corespunzătoare, a enumerările din cuprinsul acestora. Marcarea prin literele alfabetului și nu prin liniuțe trebuie efectuată și la art.14, art.16, art.22, art.23 alin.(3), art.27, art.34, art.55, art.76, art.78 și art.82.

4. La **art.14, partea introductivă**, pentru un plus de rigoare a exprimării, sugerăm înlocuirea expresiei “în felul următor” prin “după cum urmează:”, expresie plasată în finalul textului existent.

5. În cuprinsul **art.38**, precizăm că în mod uzual se folosește expresia “hotărâre a Guvernului”, care ar trebui să înlocuiască expresia “hotărâre de Guvern”. Propunerea este valabilă și pentru **art.144 teza a doua**, unde mai este necesară înlocuirea cuvântului “promulgat” prin termenul consacrat “aprobat”.

6. La **art.55**, pentru o mai bună exprimare, sugerăm ca sintagma “are și alte atribuții” din debutul ultimei enumerări, care urmează a fi identificată drept lit.i), să fie reformulată sub forma “exercită și alte atribuții”.

7. La **art.70**, pentru un plus de precizie, propunem introducerea în finalul textului existent a sintagmei “din anul în curs pentru anul viitor”.

8. La **art.89 lit.f)** propunem eliminarea, ca inutilă în contextul dat, a sintagmei “dacă legea nu prevede altfel”.

9. La **art.90**, este necesară structurarea în două alineate a textului existent la lit.a) și b), iar enumerările subsecvente să fie marcate prin literele alfabetului, și nu prin liniuțe.

Această ultimă propunere este valabilă și pentru **art.91 - 93, art.102, art.108 și art.137**.

10. La **art.95, prima teză** este eliptică și propunem completarea textului existent cu sintagma “sunt persoane asigurate”.

La **a doua teză**, pentru o terminologie consacrată în materie de asigurări sociale, sintagma “primei de asigurare”, uzuală în legislația privind asigurările de viață, trebuie înlocuită prin “contribuția de asigurări sociale de sănătate”.

11. La **art.99**, primul alineat trebuie marcat prin înserarea în debutul părții introductive, a cifrei 1 cuprinsă între paranteze.

La **lit.e), f), g) și h)** din acest alineat, pentru exprimare unitară, propunem ca textele să debuteze prin expresia “persoanele care satisfac”, “persoanele care” și respectiv “persoanele care fac parte”.

La **alin.(2)** al aceluiași **art.99**, pentru o exprimare uzuală în actele normative, cuvântul “alineatul” din **partea introductivă** și de la

lit.a) și b) trebuie înlocuit prin abrevierea “alin.”, ca și cuvântul “literale” prin abrevierea “lit.”, în textul de la lit.a) și b). Propunerea este valabilă și pentru **alin.(3)**. Reiterăm propunerea pentru **art.116 alin.(2)** unde mai este necesară înlocuirea expresiei “menționate în” prin “prevăzute la”, pentru o exprimare adecvată stilului normativ. Folosirea abrevierii “alin.” este necesară și la **art.152 alin.(2)** și **art.164 alin.(2)**.

12. La **art.103**, sintagma “menționate în articolul 99” din cuprinsul **tezei întâi** trebuie înlocuită prin “prevăzute la art.99”, pentru o exprimare proprie limbajului normativ. O exprimare asemănătoare este necesară și la **art.125**.

13. Deoarece în economia proiectului nu se regăsește vreo prevedere care să justifice folosirea sintagmei “dacă nu se specifică altfel în această lege” din cuprinsul **art.110**, propunem eliminarea textului respectiv.

14. Pentru o exprimare consacrată, la **art.111** expresia “acestei legi” se va înlocui prin “prezentei legi”. O exprimare asemănătoare reiterăm pentru **art. 143**.

15. La **art.112**, pentru redactare unitară în corpul legii, alineatele trebuie marcate cu cifrele corespunzătoare cuprinse în paranteză.

La **alin.2**, pentru rigoarea exprimării, sugerăm reformularea sintagmei “va da publicității o reglementare ce specifică” sub forma “aprobă prin ordin”.

16. La **art.164**, precizăm că folosirea termenului de “legislatură” este improprie contextului dat motiv pentru care propunem înlocuirea prin cuvântul “mandat”.

17. La **art.165**, cuvântul “ordonanța” trebuie redat cu inițială mare, pentru o scriere uzuală în actele normative.

PREȘEDINTE

Dragoș ILIESCU

București
Nr. 762/4-05-2004